

KTPI

Section Id :	212807482
Section Number :	1
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	50
Number of Questions to be attempted :	40
Section Marks :	200
Enable Mark as Answered Mark for Review and Clear Response :	Yes
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	2128071397
Question Shuffling Allowed :	Yes
Is Section Default? :	null

Question Number : 151 Question Id : 21280718811 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which of the following world class Universities in ancient India had Jivaka studied in ?

- (1) Nālandā
- (2) Taxila
- (3) Vallabhi
- (4) Vikramśīla

Options :

21280775241. 1
21280775242. 2
21280775243. 3
21280775244. 4

Question Number : 151 Question Id : 21280718811 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸਿਖਣ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵਕਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ?

- (1) ਨਾਲੰਦਾ
- (2) ਤਕਸ਼ੀਲਾ
- (3) ਵਲੱਭੀ
- (4) ਵਿਕਰਮਸ਼ੀਲਾ

Options :

21280775241. 1
21280775242. 2
21280775243. 3
21280775244. 4

Question Number : 152 Question Id : 21280718812 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which University did the Chinese scholars I-tsing and Hsüantsang visit in the 7th century CE ?

- (1) Vikramśīla
- (2) Vallabhi
- (3) Taxila
- (4) Nalanda

Options :

21280775245. 1
21280775246. 2
21280775247. 3

21280775248. 4

Question Number : 152 Question Id : 21280718812 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਕਿਸ ਸਿਖਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਟੀਨੀ ਸ਼ੋਧਕਰਤਾ/ਖੋਜੀ ਆਈ-ਟਸੀੰਗ ਅਤੇ ਸ਼ਯਅਸੈਂਗ 7 ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿੱਚ ਆਏ?

- (1) ਵਿਕਰਮਸ਼ੀਲਾ
- (2) ਵਲੱਭੀ
- (3) ਤਕਸ਼ੀਲਾ
- (4) ਨਾਲੰਦਾ

Options :

21280775245. 1

21280775246. 2

21280775247. 3

21280775248. 4

Question Number : 153 Question Id : 21280718813 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Choose the correct option from the following : that which does not belong to the vedāṅga ?

- (1) Śikṣa
- (2) Kalpa
- (3) Vyākaraṇa
- (4) Kāvya

Options :

21280775249. 1

21280775250. 2

21280775251. 3

21280775252. 4

Question Number : 153 Question Id : 21280718813 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਵੇਦਾਂਗ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਤੱਥ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- (1) ਸਿਕਸ਼ਾ
- (2) ਕਲਪਾ
- (3) ਵਿਆਕਰਣ
- (4) ਕਾਵਿ

Options :

21280775249. 1

21280775250. 2

21280775251. 3

21280775252. 4

Question Number : 154 Question Id : 21280718814 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which among the following is the counterpart of the men's Bhāṅgrā ?

- (1) Garba
- (2) Dāndiyā
- (3) Lāvāṇī
- (4) Giddhā

Options :

21280775253. 1

21280775254. 2

21280775255. 3
21280775256. 4

Question Number : 154 Question Id : 21280718814 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਪੁਰਸ਼ਾ ਦੇ ਭੰਗੜੇ ਦਾ ਹਮਰੁਤਬੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ?

- (1) ਗਰਬਾ
- (2) ਡਾਂਡੀਆ
- (3) ਲਵਾਣੀ
- (4) ਗਿੱਧਾ

Options :

21280775253. 1
21280775254. 2
21280775255. 3
21280775256. 4

Question Number : 155 Question Id : 21280718815 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which among the following is **not** a Puruṣārtha ?

- (1) Dharma
- (2) Goodwill
- (3) Artha
- (4) Mokṣa

Options :

21280775257. 1
21280775258. 2
21280775259. 3
21280775260. 4

Question Number : 155 Question Id : 21280718815 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹੇਠਾ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- (1) ਧਰਮਾ
- (2) ਸਾਖ
- (3) ਅਰਥ
- (4) ਮੋਕਸ਼

Options :

21280775257. 1
21280775258. 2
21280775259. 3
21280775260. 4

Question Number : 156 Question Id : 21280718816 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

When is Rauf - a simple folk dance of Kashmir performed ?

- (1) Winter season
- (2) Autumn season
- (3) Spring season
- (4) Summer season

Options :

21280775261. 1

21280775262. 2
21280775263. 3
21280775264. 4

Question Number : 156 Question Id : 21280718816 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਰੋਡ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਇੱਕਲੋਕ ਨਾਚ ਕਦੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (1) ਸਰਦੀਆ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ
- (2) ਪਤਝੜ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ
- (3) ਬਸੰਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ
- (4) ਗਰਮੀਆ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ

Options :

21280775261. 1
21280775262. 2
21280775263. 3
21280775264. 4

Question Number : 157 Question Id : 21280718817 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which of the following is the one of the oldest knowledge texts not only of India but of the entire world ?

- (1) Atharvaveda
- (2) Yajurveda
- (3) Samveda
- (4) Rgveda

Options :

21280775265. 1
21280775266. 2
21280775267. 3
21280775268. 4

Question Number : 157 Question Id : 21280718817 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹੇਠਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਭਾਰਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੁਨਿਆ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਮੂਲਪਾਠ ਹੈ?

- (1) ਅਥਰਵਵੇਦ
- (2) ਯਜੁਰਵੇਦ
- (3) ਸਾਮਵੇਦ
- (4) ਰਿਗਵੇਦ

Options :

21280775265. 1
21280775266. 2
21280775267. 3
21280775268. 4

Question Number : 158 Question Id : 21280718818 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

What is the core concept of Mahābhārata ?

- (1) Dharma
- (2) Generosity
- (3) Prosperity
- (4) Kingdom

Options :

- 21280775269. 1
- 21280775270. 2
- 21280775271. 3
- 21280775272. 4

Question Number : 158 Question Id : 21280718818 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਮਹਾਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕੀ ਸੀ?

- (1) ਧਰਮ
- (2) ਉਦਾਰਤਾ
- (3) ਤਰੱਕੀ
- (4) ਰਾਜ

Options :

- 21280775269. 1
- 21280775270. 2
- 21280775271. 3
- 21280775272. 4

Question Number : 159 Question Id : 21280718819 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

According to Buddhism, how can misery be removed ?

- (1) Through Four Noble Truths
- (2) Through Ahimsā
- (3) Through eight-fold Path
- (4) Through good-will

Options :

- 21280775273. 1
- 21280775274. 2
- 21280775275. 3
- 21280775276. 4

Question Number : 159 Question Id : 21280718819 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਬੋਧ ਧਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁੱਖਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗੀ?

- (1) ਚਾਰ ਮਹਾਨ ਸਚਾਈਆ ਦੁਆਰਾ
- (2) ਅਹਿੰਸਾ ਦੁਆਰਾ
- (3) ਅੱਠ-ਗੁਣਾ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੋਂ
- (4) ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ

Options :

- 21280775273. 1
- 21280775274. 2
- 21280775275. 3
- 21280775276. 4

Question Number : 160 Question Id : 21280718820 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which folk dance is followed with a rhythmic music as 'hih-hoh' with the help of which dancer adjusts their steps ?

- (1) Garbā
- (2) Ghūmar
- (3) Bamboo Dance
- (4) Kālbeliā

Options :

21280775277. 1
21280775278. 2
21280775279. 3
21280775280. 4

Question Number : 160 Question Id : 21280718820 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਨਾਚ ਵਿੱਚ “ਹੀ-ਹੋ” ਦੀ ਵਰਤੋ ਕਰਨੇ ਤਾਲਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਚਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਮਿਕ ਕਰਦੇ ਹਨ?

- (1) ਗਰਬਾ
- (2) ਘੁਮਰ
- (3) ਬੰਬੂ ਨਾਚ
- (4) ਕਲਬੇਲੀਆ

Options :

21280775277. 1
21280775278. 2
21280775279. 3
21280775280. 4

Question Number : 161 Question Id : 21280718821 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which one of the following forts find a mention in Alexander the Great's war records ?

- (1) Chittorgarh Fort
- (2) Kangra Fort
- (3) Kumbhalgarh Fort
- (4) Mehrangarh Fort

Options :

21280775281. 1
21280775282. 2
21280775283. 3
21280775284. 4

Question Number : 161 Question Id : 21280718821 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਕਿਹੜਾ ਕਿਲਾਂ ਐਲਕਜ਼ੈਂਡਰ ਦਾ ਗਰੇਟ ਦੇ ਯੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ?

- (1) ਚਿਤੋਰਗੜ ਦਾ ਕਿਲਾ
- (2) ਕਾਂਗੜਾ ਦਾ ਕਿਲਾ
- (3) ਕੁੰਭਲਗੜ ਦਾ ਕਿਲਾ
- (4) ਮਹਰਾਨਗੜ ਦਾ ਕਿਲਾ

Options :

21280775281. 1
21280775282. 2
21280775283. 3
21280775284. 4

Question Number : 162 Question Id : 21280718822 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which of the following Palaces does not belong to Mehrangarh Fort ?

- (1) Moti Mahal
- (2) Hawa Mahal
- (3) Śīśa Mahal
- (4) Phul Mahal

Options :

21280775285. 1

21280775286. 2

21280775287. 3

21280775288. 4

Question Number : 162 Question Id : 21280718822 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਮਹਰਾਨਗੜ ਦੇ ਕਿਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹੜਾ ਮਹਿਲ ਸੰਬਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- (1) ਮੋਤੀ ਮਹਿਲ
- (2) ਹਵਾ ਮਹਿਲ
- (3) ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਮਹਿਲ
- (4) ਫੁਲ ਮਹਿਲ

Options :

21280775285. 1

21280775286. 2

21280775287. 3

21280775288. 4

Question Number : 163 Question Id : 21280718823 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Kautilya's Arthaśāstra has given a certain number of types of forts. How many are they ?

- (1) 5
- (2) 6
- (3) 4
- (4) 7

Options :

21280775289. 1

21280775290. 2

21280775291. 3

21280775292. 4

Question Number : 163 Question Id : 21280718823 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਕੋਟਿਲਅ ਦੇ ਆਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਿਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਸੋ ।

- (1) 5
- (2) 6
- (3) 4
- (4) 7

Options :

21280775289. 1

21280775290. 2

21280775291. 3

21280775292. 4

Question Number : 164 Question Id : 21280718824 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which among the following works had methods of predicting rainfall in the ancient times in India for agricultural purpose ?

- (1) Manusmṛti
- (2) Vṛkṣāyurveda
- (3) Amarkoṣa
- (4) Kṛṣiparaśara

Options :

21280775293. 1
21280775294. 2
21280775295. 3
21280775296. 4

Question Number : 164 Question Id : 21280718824 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹੇਠ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਨੇ ਮੀਹ ਦੀ ਭਵਿਖਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ?

- (1) ਮਨੁਸਮਰੀਤੀ
- (2) ਵਰਕਸਾਯੁਵੇਦ
- (3) ਅਮਰਕੋਸ਼
- (4) ਕਰੀਪਰਸਰਾ

Options :

21280775293. 1
21280775294. 2
21280775295. 3
21280775296. 4

Question Number : 165 Question Id : 21280718825 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

According to available records the art of souring rice seed in small areas was perfected as early as :

- (1) 2nd century CE
- (2) 4th century CE
- (3) 1st century CE
- (4) 3rd century CE

Options :

21280775297. 1
21280775298. 2
21280775299. 3
21280775300. 4

Question Number : 165 Question Id : 21280718825 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਉਪਲੱਬਧ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਛੋਟੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਖਟਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਸੀ?

- (1) ਦੁਸਰੀ ਸਦੀ
- (2) ਚੌਥੀ ਸਦੀ
- (3) ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ
- (4) ਤੀਸਰੀ ਸਦੀ

Options :

21280775297. 1
21280775298. 2
21280775299. 3

21280775300. 4

Question Number : 166 Question Id : 21280718826 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

What is the name of a manure which is a mixture of five cow products ?

- (1) Kuṇapajala
- (2) Panchagavya
- (3) Panchbhoot
- (4) Panchsheel

Options :

21280775301. 1
21280775302. 2
21280775303. 3
21280775304. 4

Question Number : 166 Question Id : 21280718826 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਦੇ ਪੰਜ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਨ ਹੈ?

- (1) ਕੁਨਾਪਜਲਾ
- (2) ਪੰਚਗਵਿਆ
- (3) ਪੰਚਭੂਤ
- (4) ਪੰਚਸ਼ੀਲ

Options :

21280775301. 1
21280775302. 2
21280775303. 3
21280775304. 4

Question Number : 167 Question Id : 21280718827 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Name the Kannada text that indicates treatment for livestock diseases in ancient days in India ?

- (1) Arthaśāstra
- (2) Lokopakāra
- (3) Vṛkṣāyurveda
- (4) Kṛṣiparāśara

Options :

21280775305. 1
21280775306. 2
21280775307. 3
21280775308. 4

Question Number : 167 Question Id : 21280718827 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਸੜ ਲਿਖਾਵਟ ਬਾਰੇ ਦਸੋ?

- (1) ਅਰਥਸ਼ਾਸ਼ਤਰ
- (2) ਲੋਕੋਪਕਰਾ
- (3) ਵਰਕਸ ਆਯੁਰਵੇਦਾ
- (4) ਕਰਸੀਪਰਸਾਰਾ

Options :

21280775305. 1
21280775306. 2

21280775307. 3
21280775308. 4

Question Number : 168 Question Id : 21280718828 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

What was the first classical manual on dance ?

- (1) Nāṭyaśāstra
- (2) Vāchikābhinaya
- (3) Abhinaya Darpaṇa
- (4) Sangītaratnākara

Options :

21280775309. 1
21280775310. 2
21280775311. 3
21280775312. 4

Question Number : 168 Question Id : 21280718828 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਪਹਿਲੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮੈਨੂਅਲ ਨਾਚ?

- (1) ਨਤਯਾਸ਼ਾਸਤਰ
- (2) ਵਾਚਿਕਭਿੰਨ
- (3) ਅਭਿਨਯ ਦਰਪਣ
- (4) ਸੰਗੀਤਰਤਨਕਾਰਾ

Options :

21280775309. 1
21280775310. 2
21280775311. 3
21280775312. 4

Question Number : 169 Question Id : 21280718829 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

'Kamasūtra' is composed by which one of the following great authors ?

- (1) Vātsyāyana
- (2) Kālidāsa
- (3) Pāṇini
- (4) Bhartihari

Options :

21280775313. 1
21280775314. 2
21280775315. 3
21280775316. 4

Question Number : 169 Question Id : 21280718829 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

'ਕਾਮਾਸੂਤਰਾ' ਨੇ ਮਹਾਨ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹਨ?

- (1) ਵਤਸਯਾਯਨਾ
- (2) ਕਾਲੀਦਾਸ
- (3) ਪਨੀਨੀ
- (4) ਭਾਰਤੀਹਾਰੀ

Options :

21280775313. 1

21280775314. 2
21280775315. 3
21280775316. 4

Question Number : 170 Question Id : 21280718830 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Where did the fish culture or 'pisciculture' originate from ?

- (1) Thailand
- (2) Sri Lanka
- (3) Japan
- (4) China

Options :

21280775317. 1
21280775318. 2
21280775319. 3
21280775320. 4

Question Number : 170 Question Id : 21280718830 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਜਾਂ 'ਪਿਸ਼ਚੀ ਸਭਿਅਤਾ' ਕਿਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ?

- (1) ਥਾਈਲੈਂਡ
- (2) ਸ੍ਰੀ-ਲੰਕਾ
- (3) ਜਾਪਾਨ
- (4) ਚੀਨ

Options :

21280775317. 1
21280775318. 2
21280775319. 3
21280775320. 4

Question Number : 171 Question Id : 21280718831 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

R̥gveda describes language as :

- (1) Medium of expression
- (2) Revealer of true knowledge
- (3) Way of Communication
- (4) Method of description

Options :

21280775321. 1
21280775322. 2
21280775323. 3
21280775324. 4

Question Number : 171 Question Id : 21280718831 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਰਿਗਵੇਦ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ :

- (1) ਹਾਵ-ਭਾਵ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ
- (2) ਸੱਚੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ
- (3) ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ
- (4) ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਧੀ

Options :

- 21280775321. 1
- 21280775322. 2
- 21280775323. 3
- 21280775324. 4

Question Number : 172 Question Id : 21280718832 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

How many languages are accepted by the constitution as the official languages of India ?

- (1) 23
- (2) 22
- (3) 25
- (4) 18

Options :

- 21280775325. 1
- 21280775326. 2
- 21280775327. 3
- 21280775328. 4

Question Number : 172 Question Id : 21280718832 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਔਚਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਯਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ?

- (1) 23
- (2) 22
- (3) 25
- (4) 18

Options :

- 21280775325. 1
- 21280775326. 2
- 21280775327. 3
- 21280775328. 4

Question Number : 173 Question Id : 21280718833 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which among the following refers to the science of study of the meaning of words used in texts ?

- (1) Śikṣā
- (2) Vyākaraṇa
- (3) Nirukta
- (4) Chanda

Options :

- 21280775329. 1
- 21280775330. 2
- 21280775331. 3
- 21280775332. 4

Question Number : 173 Question Id : 21280718833 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹੇਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ ?

- (1) ਸਿੱਖਿਆ
- (2) ਵਿਆਕਰਣ
- (3) ਨਿਰੁਨਤਾ
- (4) ਚੰਦਾ

Options :

21280775329. 1
21280775330. 2
21280775331. 3
21280775332. 4

**Question Number : 174 Question Id : 21280718834 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1**

Which among the following has been referred as 'one of the living monuments of human intelligence' ?

- (1) Nandikeśvara-kāśikā
- (2) Vākyapadiyā
- (3) Mahābhāṣya
- (4) Aṣṭādhyāyī

Options :

21280775333. 1
21280775334. 2
21280775335. 3
21280775336. 4

**Question Number : 174 Question Id : 21280718834 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1**

'ਮਾਨਵੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਜੀਵਿਤ ਸਮਾਰਕ' ਹੇਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਨੰਦੀ ਕੇਸ਼ਵਰ-ਕਸੀਕਾ
- (2) ਵਾਕਯਾਪਦੀਆ
- (3) ਮਹਾਭਾਸ਼ਯਾ
- (4) ਅਸਟ ਅਧਿਆਈ

Options :

21280775333. 1
21280775334. 2
21280775335. 3
21280775336. 4

**Question Number : 175 Question Id : 21280718835 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1**

Who among the following rulers lay the foundation of the great stūpa at Sanchi ?

- (1) Chandragupta Maurya
- (2) Aśoka
- (3) Bimbisāra
- (4) Pushyamitrashung

Options :

21280775337. 1
21280775338. 2
21280775339. 3
21280775340. 4

**Question Number : 175 Question Id : 21280718835 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1**

ਸਾਂਚੀ ਦੇ ਸਤੂਪ ਦਾ ਨੀਹ ਪੱਥਰ ਕਿਸ ਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਰਖਿਆ?

- (1) ਚੰਦਰਗੁਪਤ ਮੌਰਿਆ
- (2) ਅਸ਼ੋਕ
- (3) ਬਿੰਬੀਸਰਾ
- (4) ਪੁਸ਼ਯਾਸਿਤਰਾਸ਼ੁੰਘ

Options :

21280775337. 1
21280775338. 2
21280775339. 3
21280775340. 4

Question Number : 176 Question Id : 21280718836 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Match List - I with List - II.

List - I	List - II
(A) Shore Temple	(I) Kanchipuram
(B) Kailāsanāth Temple	(II) Madurai
(C) Sun Temple	(III) Mamallapuram
(D) Minakṣi-Sundareśvarar Temple	(IV) Konark

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)

Options :

21280775341. 1
21280775342. 2
21280775343. 3
21280775344. 4

Question Number : 176 Question Id : 21280718836 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ।

ਸੂਚੀ-I	ਸੂਚੀ-II
(A) ਸ਼ੌਰ-ਮੰਦਰ	(I) ਕਾਂਚੀਪੁਰਮ
(B) ਕੈਲਾਸ਼ਨਾਥ ਮੰਦਰ	(II) ਮਦੁਰਈ
(C) ਸੁਰਜ-ਮੰਦਰ	(III) ਮੱਮਲਾਪੁਰਮ
(D) ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ-ਸੁੰਦਰੇਸਵਰ ਮੰਦਰ	(IV) ਕੋਨਾਰਕ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A)-(III), (B)-(I), (C)-(IV), (D)-(II)
- (2) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(IV), (B)-(III), (C)-(II), (D)-(I)
- (4) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)

Options :

21280775341. 1
21280775342. 2
21280775343. 3

Question Number : 177 Question Id : 21280718837 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which temples are **not** in Hampi in Karanataka ?

- (A) Viṭṭhala
- (B) Somnāthpura
- (C) Acyutarāyā
- (D) Cōla Temple

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A) and (D) only
- (2) (A) and (B) only
- (3) (B) and (D) only
- (4) (A) and (C) only

Options :

- 21280775345. 1
- 21280775346. 2
- 21280775347. 3
- 21280775348. 4

Question Number : 177 Question Id : 21280718837 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹਾਂਪੀ ਦੇ ਕਰਨਾਟਕਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਮੰਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- (A) ਵਿੱਠਲ
- (B) ਸੋਮਨਾਥਪੂਰ
- (C) ਅਚਯੁਤਰਯਾ
- (D) ਕੋਲਾ ਮੰਦਰ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) ਸਿਰਫ਼ (A) ਅਤੇ (D)
- (2) ਸਿਰਫ਼ (A) ਅਤੇ (B)
- (3) ਸਿਰਫ਼ (B) ਅਤੇ (D)
- (4) ਸਿਰਫ਼ (A) ਅਤੇ (C)

Options :

- 21280775345. 1
- 21280775346. 2
- 21280775347. 3
- 21280775348. 4

Question Number : 178 Question Id : 21280718838 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

What makes the temples of Kerela different from the others in South India ?

- (1) Only metal is used
- (2) Only red sand stone is used
- (3) Only stone is used
- (4) Use of wood is more than stone

Options :

- 21280775349. 1
- 21280775350. 2

21280775351. 3
21280775352. 4

Question Number : 178 Question Id : 21280718838 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਦੱਖਣਭਾਰਤ ਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਤੇ ਕੋਰਲਾਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਅਲਗ ਕਿਵੇਂ ਹਨ?

- (1) ਸਿਰਫ ਧਾਤੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- (2) ਸਿਰਫ ਲਾਲ ਪਥਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- (3) ਸਿਰਫ ਪਥਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- (4) ਲਕੜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਥਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ

Options :

21280775349. 1
21280775350. 2
21280775351. 3
21280775352. 4

Question Number : 179 Question Id : 21280718839 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which among the following is one of the most influential treatises of Political Science in ancient times ?

- (1) Dharmaśāstras
- (2) Arthaśāstra
- (3) Smṛitikāras
- (4) Nītivākyaṃṛta

Options :

21280775353. 1
21280775354. 2
21280775355. 3
21280775356. 4

Question Number : 179 Question Id : 21280718839 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹੇਠਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਧੀ ਹੈ?

- (1) ਧਰਮਸ਼ਾਸਤਰ
- (2) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
- (3) ਸਮਰੀਤਕਰਸ
- (4) ਨਿਤੀਵਕਰਅਮਰਤਾਂ

Options :

21280775353. 1
21280775354. 2
21280775355. 3
21280775356. 4

Question Number : 180 Question Id : 21280718840 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

The four great kings : Māndhātā, Rāma, Yudhiṣṭhira and Vikramāditya are celebrated in Hindu tradition as great upholders of :

- (1) Long lasting Kingdom
- (2) Prosperity
- (3) Education
- (4) Justice

Options :

21280775357. 1
21280775358. 2
21280775359. 3
21280775360. 4

Question Number : 180 Question Id : 21280718840 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਚਾਰ ਮਹਾਨ ਰਾਜੇ : ਸੰਧਤਾ, ਰਾਮ, ਯੁਧਿਸ਼ਠਰ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮਾਦਿਤਿਯਾ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

- (1) ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਚਲਣ ਵਾਲਾ ਰਾਜ/ਸ਼ਾਸਨ
- (2) ਤਰੱਕੀ
- (3) ਸਿੱਖਿਆ
- (4) ਇਨਸਾਫ

Options :

21280775357. 1
21280775358. 2
21280775359. 3
21280775360. 4

Question Number : 181 Question Id : 21280718841 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which among the following is the best presentation of Indian mural painting that starts in the 2nd century BCE ?

- (1) Bhimbetka rock shelters
- (2) Ajanta and Ellora
- (3) Thiruvavur Temple
- (4) Virabhadra Temple

Options :

21280775361. 1
21280775362. 2
21280775363. 3
21280775364. 4

Question Number : 181 Question Id : 21280718841 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹੇਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਭਾਰਤੀ ਚਿੱਤਰਕਲਾ ਦੀ ਅਦਭੁੱਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਹੈ ਜੋ ਦੂਸਰੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ?

- (1) ਭੀਮਬੇਟਕਾ ਦੇ ਪਥਰੀ ਛਪਰ
- (2) ਅਜੰਤਾ ਅਤੇ ਅਲੌਰਾ
- (3) ਥਿਰੂਵਰੁਰ ਮੰਦਰ
- (4) ਵੀਰ-ਭਦਰ ਮੰਦਰ

Options :

21280775361. 1
21280775362. 2
21280775363. 3
21280775364. 4

Question Number : 182 Question Id : 21280718842 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

How many limbs of painting have been enumerated in Kāmasūtra ?

- (1) 6
- (2) 4
- (3) 5
- (4) 2

Options :

21280775365. 1
21280775366. 2
21280775367. 3
21280775368. 4

Question Number : 182 Question Id : 21280718842 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਕਾਮਸੂਤਰਾ ਵਿੱਚ ਚਿਤਰਕਲਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਅੰਗ ਦਸੇ ਗਏ ਹਨ?

- (1) 6
- (2) 4
- (3) 5
- (4) 2

Options :

21280775365. 1
21280775366. 2
21280775367. 3
21280775368. 4

Question Number : 183 Question Id : 21280718843 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which folk painting among the following does **not** revolve around Hindu deities and epic tales ?

- (1) Paṭṭacitra
- (2) Madhubani
- (3) Kalamkāri
- (4) Gond art

Options :

21280775369. 1
21280775370. 2
21280775371. 3
21280775372. 4

Question Number : 183 Question Id : 21280718843 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਹੇਠਾ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਲੋਕ-ਕਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਹਾ ਗਾਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- (1) ਪਟਚਿਤਰ
- (2) ਮਧੁਬਨੀ
- (3) ਕਲਮਕਾਰੀ
- (4) ਗੌਂਦ ਕਲਾਂ

Options :

21280775369. 1
21280775370. 2
21280775371. 3
21280775372. 4

Question Number : 184 Question Id : 21280718844 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

One among the following is not an ingredient of gunpowder. Identify it.

- (1) Sand
- (2) Saltpetre
- (3) Sulphur
- (4) Charcoal

Options :

21280775373. 1
21280775374. 2
21280775375. 3
21280775376. 4

Question Number : 184 Question Id : 21280718844 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਗਨ-ਪਾਊਦਰ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਪਛਾਣ ਕਰੋ ।

- (1) ਮਿੱਟੀ
- (2) ਸਾਲਟਪੀਟਰ
- (3) ਸਲਫਰ
- (4) ਚਾਰਕੋਲ

Options :

21280775373. 1
21280775374. 2
21280775375. 3
21280775376. 4

Question Number : 185 Question Id : 21280718845 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Which country do the Japanese and Chinese trace the origins of their popular martial arts Karate and Kung-fu ?

- (1) Vietnam
- (2) Hong Kong
- (3) India
- (4) Sri Lanka

Options :

21280775377. 1
21280775378. 2
21280775379. 3
21280775380. 4

Question Number : 185 Question Id : 21280718845 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਚੀਨ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਾਰਸ਼ਲ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਕੁੰਗ-ਫੂ ਦੇ ਉਤੱਪੀ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ?

- (1) ਵੇਤਨਾਮ
- (2) ਹਾਂਗ-ਕਾਂਗ
- (3) ਭਾਰਤ
- (4) ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ

Options :

21280775377. 1
21280775378. 2
21280775379. 3

Question Number : 186 Question Id : 21280718846 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

The desired result in language according to Patanjali is :

- (A) Successful transfer of meaning
- (B) Lay down 'niyama'
- (C) ability to argue
- (D) understand widely acceptable linguistic forms

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (B), and (D) only
- (2) (A) and (B) only
- (3) (A), (B) and (C) only
- (4) (A) and (C) only

Options :

- 21280775381. 1
- 21280775382. 2
- 21280775383. 3
- 21280775384. 4

Question Number : 186 Question Id : 21280718846 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਪੰਤਜਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਛਿਤ ਸਿੱਟਾ :

- (A) ਅਰਥ ਦਾ ਸਫਲ ਟਰਾਂਸਫਰ (ਬਦਲੀ)
- (B) 'ਨਿਯਮਾਂ' ਨੂੰ ਅਨੁਸਰਿਤ ਕਰਨਾ
- (C) ਬਹਿਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ
- (D) ਬਹੁ ਖੇਤਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਨਾ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) ਸਿਰਫ (A), (B), ਅਤੇ (D)
- (2) ਸਿਰਫ (A) ਅਤੇ (B)
- (3) ਸਿਰਫ (A), (B) ਅਤੇ (C)
- (4) ਸਿਰਫ (A) ਅਤੇ (C)

Options :

- 21280775381. 1
- 21280775382. 2
- 21280775383. 3
- 21280775384. 4

Question Number : 187 Question Id : 21280718847 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

According to Yoga-Vaśiṣṭha, which two of the following are indispensable for human beings ?

- (A) Knowledge (jñāna)
- (B) Action (karma)
- (C) Worship (bhakti)
- (D) Renunciation (sanyāsa)

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A) and (D) only
- (2) (A) and (B) only
- (3) (C) and (D) only
- (4) (A) and (C) only

Options :

- 21280775385. 1
- 21280775386. 2
- 21280775387. 3
- 21280775388. 4

Question Number : 187 Question Id : 21280718847 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਯੋਗ-ਵਸ਼ੀਸ਼ਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਥਾ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਦੋ _____ ਹਨ?

- (A) ਗਿਆਨ
- (B) ਕਾਰਵਾਈ (ਕਰਮਾ)
- (C) ਭਗਤੀ
- (D) ਸਨਿਆਸ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) ਸਿਰਫ਼ (A) ਅਤੇ (D)
- (2) ਸਿਰਫ਼ (A) ਅਤੇ (B)
- (3) ਸਿਰਫ਼ (C) ਅਤੇ (D)
- (4) ਸਿਰਫ਼ (A) ਅਤੇ (C)

Options :

- 21280775385. 1
- 21280775386. 2
- 21280775387. 3
- 21280775388. 4

Question Number : 188 Question Id : 21280718848 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Arrange the right sequence in laying down the line of duties :

- (A) Duty towards one's larger community
- (B) Duty towards one self
- (C) Duty towards one's own sub-community
- (D) Duty towards one's country
- (E) Duty towards one's family

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (D), (E)
- (2) (D), (A), (C), (E), (B)
- (3) (C), (B), (D), (A), (E)
- (4) (B), (C), (D), (E), (A)

Options :

21280775389. 1
21280775390. 2
21280775391. 3
21280775392. 4

Question Number : 188 Question Id : 21280718848 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None

Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਕਾਰਜਾ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

- (A) ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਵਿਰਾਧਰੀ ਲਈ ਕਾਰਜ
- (B) ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਾਰਜ
- (C) ਆਪਣੇ ਵੰਡ-ਵਿਰਾਧਰੀ ਲਈ ਕਾਰਜ
- (D) ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਰਜ
- (E) ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕਾਰਜ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A), (B), (C), (D), (E)
- (2) (D), (A), (C), (E), (B)
- (3) (C), (B), (D), (A), (E)
- (4) (B), (C), (D), (E), (A)

Options :

21280775389. 1
21280775390. 2
21280775391. 3
21280775392. 4

Question Number : 189 Question Id : 21280718849 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None

Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Match List - I with List - II.

List - I

- (A) Bharatnātyam
- (B) Kathakali
- (C) Kathak
- (D) Kucipudi

List - II

- (I) Andhra Pradesh
- (II) Tamil Nadu
- (III) Kerela
- (IV) Uttar Pradesh

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (2) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (4) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)

Options :

- 21280775393. 1
- 21280775394. 2
- 21280775395. 3
- 21280775396. 4

Question Number : 189 Question Id : 21280718849 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ।

ਸੂਚੀ-I

- (A) ਭਰਤ-ਨਾਟਯਮ
- (B) ਕਥਾਕਲੀ
- (C) ਕਥਕ
- (D) ਕੁਚੀ-ਪੁੜੀ

ਸੂਚੀ-II

- (I) ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- (II) ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ
- (III) ਕੇਰਲਾ
- (IV) ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A)-(II), (B)-(III), (C)-(IV), (D)-(I)
- (2) (A)-(I), (B)-(II), (C)-(III), (D)-(IV)
- (3) (A)-(III), (B)-(II), (C)-(I), (D)-(IV)
- (4) (A)-(II), (B)-(I), (C)-(III), (D)-(IV)

Options :

- 21280775393. 1
- 21280775394. 2
- 21280775395. 3
- 21280775396. 4

Question Number : 190 Question Id : 21280718850 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Give the correct order of the four āśramas in the Hindu way of Life :

- (A) Vanaprastha
- (B) Brahmacharya
- (C) Saṁnyāsa
- (D) Gṛhastha

Choose the **correct** answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (B), (D), (A), (C)
- (3) (C), (A), (D), (B)
- (4) (D), (B), (A), (C)

Options :

21280775397. 1

21280775398. 2

21280775399. 3

21280775400. 4

Question Number : 190 Question Id : 21280718850 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਨੂੰ 4 ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ ।

- (A) ਵਾਨਪ੍ਰਸਥਾ
- (B) ਬਰਹਮਚਾਰ
- (C) ਸੰਨਿਆਸ
- (D) ਗ੍ਰਹਿਸਤ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (B), (D), (A), (C)
- (3) (C), (A), (D), (B)
- (4) (D), (B), (A), (C)

Options :

21280775397. 1

21280775398. 2

21280775399. 3

21280775400. 4

Sub-Section Number :

2

Sub-Section Id :

2128071398

Question Shuffling Allowed :

No

Is Section Default? :

null

Question Number : 191 Question Id : 21280718851 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Read the following passage and answer the following question :

Valari vīcu uses a kind of boomerang made of wood ivory or iron. It is a training in remote resistance of or attack on an enemy. It was very popular in the medieval period in the southern districts of Tamil Nadu and continued to be practised till the late 18th century. This particular weapon was very useful in resisting cavalry charges.

Gatkā is one of the most popular and ancient martial art in the region of Punjab. A wooden stick and a shield are usually used in the sparring match and points are scored. When vital spots in the body are touched. Swords and Shields are also used in gatkā which is infact a training in the professional use of swords.

The Skih Gurus, many of whom were proponents of martial training, encouraged the growth of various martial arts and techniques.

Guru Gobind Singh was an adept at martial arts and established the martial tradition among the Sikhs. The Mughal Emperor Akbar, it is said, practised gatkā with sword and shield.

Which one is **not** used in the practice of Valari Vīcu ?

- (1) Wood
- (2) Shield
- (3) Ivory
- (4) Iron

Options :

21280775401. 1
21280775402. 2
21280775403. 3
21280775404. 4

Question Number : 191 Question Id : 21280718851 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None

Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਵਲਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ, ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਜਾਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਣੇ ਬੁਮਰੈਂਗ ਦੇ ਬਣੇ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਦੁਸਮਨ ਦੇ ਰਿਮੋਟ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਜਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ । ਇਹ ਮਪਕਾਲੀਨ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਜਿਲੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਅਤੇ 18 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ । ਇਹ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰ ਘੁੜਸਵਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ ।

ਗੱਤਕਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ । ਇੱਕ ਲਕੜੀ ਦੀ ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਢਾਲ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਸਪੈਰਿੰਗ (ਗਤਕਾ) ਮੈਚ (ਮੁਕਾਬਲੇ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਕ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਠੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੱਤਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ ।

ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਸਨ, ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਲਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟਸ (ਕਲਾਂ) ਨਿਪੁਣ ਸਨ । ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਇਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਪੰਰਪਰਾ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤਾ । ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਢਾਲ ਨਾਲ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ।

ਵਲਾਰੀ ਵੀਕੂ ਕਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀ?

- (1) ਲਕੜ
- (2) ਢਾਲ
- (3) ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ
- (4) ਲੋਹਾ

Options :

21280775401. 1
21280775402. 2
21280775403. 3
21280775404. 4

**Question Number : 192 Question Id : 21280718852 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1**

Read the following passage and answer the following question :

Valari vīcu uses a kind of boomerang made of wood ivory or iron. It is a training in remote resistance of or attack on an enemy. It was very popular in the medieval period in the southern districts of Tamil Nadu and continued to be practised till the late 18th century. This particular weapon was very useful in resisting cavalry charges.

Gatkā is one of the most popular and ancient martial art in the region of Punjab. A wooden stick and a shield are usually used in the sparring match and points are scored. When vital spots in the body are touched. Swords and Shields are also used in gatkā which is infact a training in the professional use of swords.

The Skih Gurus, many of whom were proponents of martial training, encouraged the growth of various martial arts and techniques.

Guru Gobind Singh was an adept at martial arts and established the martial tradition among the Sikhs. The Mughal Emperor Akbar, it is said, practised gatkā with sword and shield.

Which state was Valari Vīcu practised in till the late 18th century ?

- (1) Kerala
- (2) Tamil Nadu
- (3) Maharashtra
- (4) Karanataka

Options :

21280775405. 1
21280775406. 2
21280775407. 3
21280775408. 4

**Question Number : 192 Question Id : 21280718852 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1**

ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਵਲਾਰੀ ਵਿਕ੍ਰਿ ਲੱਕੜ, ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਜਾਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਣੇ ਬੁਮਰੈਗ ਦੇ ਬਣੇ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਦੁਸਮਨ ਦੇ ਰਿਮੋਰਟ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਜਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ । ਇਹ ਮਪਕਾਲੀਨ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਜਿਲੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਅਤੇ 18 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ । ਇਹ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰ ਘੁੜਸਵਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ ।

ਗੱਤਕਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ । ਇੱਕ ਲਕੜੀ ਦੀ ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਢਾਲ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਸਪੈਰਿੰਗ (ਗਤਕਾ) ਮੈਚ (ਮੁਕਾਬਲੇ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਕ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਜਦੋਂ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਠੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੱਤਕੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ ।

ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਸਨ, ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਲਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟਸ (ਕਲਾਂ) ਨਿਪੁਣ ਸਨ । ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਇਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਪੰਰਪਰਾ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤਾ । ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਢਾਲ ਨਾਲ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ।

ਵਲਾਰੀ ਵਿਕ੍ਰਿ ਨੂੰ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਚਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?

- (1) ਕੇਰਲਾ
- (2) ਤਮਿਲਨਾਡੂ
- (3) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
- (4) ਕਰਨਾਟਕਾ

Options :

21280775405. 1
21280775406. 2
21280775407. 3
21280775408. 4

Question Number : 193 Question Id : 21280718853 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Read the following passage and answer the following question :

Valari vīcu uses a kind of boomerang made of wood ivory or iron. It is a training in remote resistance of or attack on an enemy. It was very popular in the medieval period in the southern districts of Tamil Nadu and continued to be practised till the late 18th century. This particular weapon was very useful in resisting cavalry charges.

Gatkā is one of the most popular and ancient martial art in the region of Punjab. A wooden stick and a shield are usually used in the sparring match and points are scored. When vital spots in the body are touched. Swords and Shields are also used in gatkā which is infact a training in the professional use of swords.

The Skih Gurus, many of whom were proponents of martial training, encouraged the growth of various martial arts and techniques.

Guru Gobind Singh was an adept at martial arts and established the martial tradition among the Sikhs. The Mughal Emperor Akbar, it is said, practised gatkā with sword and shield.

In which state is the martial art Gatkā practised in ?

- (1) Tamil Nadu
- (2) Uttar Pradesh
- (3) Punjab
- (4) Himachal Pradesh

Options :

21280775409. 1
21280775410. 2
21280775411. 3
21280775412. 4

Question Number : 193 Question Id : 21280718853 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਇਸ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਵਲਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ, ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਜਾਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਣੇ ਬੁਮਰੈਗ ਦੇ ਬਣੇ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਦੁਸਮਨ ਦੇ ਰਿਮੋਰਟ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਜਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ । ਇਹ ਮਪਕਾਲੀਨ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਜਿਲੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਅਤੇ 18 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ । ਇਹ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰ ਘੁੜਸਵਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ ।

ਗੱਤਕਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ । ਇੱਕ ਲਕੜੀ ਦੀ ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਢਾਲ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਸਪੈਰਿੰਗ (ਗਤਕਾ) ਮੈਚ (ਮੁਕਾਬਲੇ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਕ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਜਦੋਂ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਠੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੱਤਕੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ ।

ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਸਨ, ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਲਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟਸ (ਕਲਾਂ) ਨਿਪੁਣ ਸਨ । ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਪੰਰਪਰਾ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤਾ । ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਢਾਲ ਨਾਲ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ।

ਗੱਤਕਾ (ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ) ਕਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸਤ ਹੈ?

- (1) ਤਮਿਲਨਾਡੂ
- (2) ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- (3) ਪੰਜਾਬ
- (4) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

Options :

21280775409. 1
21280775410. 2
21280775411. 3
21280775412. 4

Question Number : 194 Question Id : 21280718854 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Read the following passage and answer the following question :

Valari vīcu uses a kind of boomerang made of wood ivory or iron. It is a training in remote resistance of or attack on an enemy. It was very popular in the medieval period in the southern districts of Tamil Nadu and continued to be practised till the late 18th century. This particular weapon was very useful in resisting cavalry charges.

Gatkā is one of the most popular and ancient martial art in the region of Punjab. A wooden stick and a shield are usually used in the sparring match and points are scored. When vital spots in the body are touched. Swords and Shields are also used in gatkā which is infact a training in the professional use of swords.

The Skih Gurus, many of whom were proponents of martial training, encouraged the growth of various martial arts and techniques.

Guru Gobind Singh was an adept at martial arts and established the martial tradition among the Sikhs. The Mughal Emperor Akbar, it is said, practised gatkā with sword and shield.

Which Mughal Emperor is said to have practised Gatkā ?

- (1) Jehangir
- (2) Akbar
- (3) Shah Jahan
- (4) Aurangzeb

Options :

21280775413. 1
21280775414. 2
21280775415. 3
21280775416. 4

Question Number : 194 Question Id : 21280718854 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None

Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0

Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਵਲਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ, ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਜਾਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਣੇ ਬੁਮਰੈਂਗ ਦੇ ਬਣੇ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਦੁਸਮਨ ਦੇ ਰਿਮੋਟ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਜਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ । ਇਹ ਮਪਕਾਲੀਨ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਜਿਲੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਅਤੇ 18 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ । ਇਹ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰ ਘੁੜਸਵਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ ।

ਗੱਤਕਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ । ਇੱਕ ਲਕੜੀ ਦੀ ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਢਾਲ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਸਪੈਰਿੰਗ (ਗਤਕਾ) ਮੈਚ (ਮੁਕਾਬਲੇ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਕ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਠੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੱਤਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ ।

ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਸਨ, ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਲਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟਸ (ਕਲਾਂ) ਨਿਪੁਣ ਸਨ । ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਇਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਪੰਰਪਰਾ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤਾ । ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਢਾਲ ਨਾਲ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ।

ਕਿਸ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਗਤਕਾ ਸਿੱਖਿਆ?

- (1) ਜਹਾਂਗੀਰ
- (2) ਅਕਬਰ
- (3) ਸ਼ਾਹ-ਜਹਾਨ
- (4) ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ

Options :

21280775413. 1
21280775414. 2
21280775415. 3
21280775416. 4

**Question Number : 195 Question Id : 21280718855 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1**

Read the following passage and answer the following question :

Valari vīcu uses a kind of boomerang made of wood ivory or iron. It is a training in remote resistance of or attack on an enemy. It was very popular in the medieval period in the southern districts of Tamil Nadu and continued to be practised till the late 18th century. This particular weapon was very useful in resisting cavalry charges.

Gatkā is one of the most popular and ancient martial art in the region of Punjab. A wooden stick and a shield are usually used in the sparring match and points are scored. When vital spots in the body are touched. Swords and Shields are also used in gatkā which is infact a training in the professional use of swords.

The Skih Gurus, many of whom were proponents of martial training, encouraged the growth of various martial arts and techniques.

Guru Gobind Singh was an adept at martial arts and established the martial tradition among the Sikhs. The Mughal Emperor Akbar, it is said, practised gatkā with sword and shield.

Which Sikh Guru established the martial tradition among the Sikhs and was himself adept at martial arts ?

- (1) Guru Teg Bahadur
- (2) Guru Gobind Singh
- (3) Guru Arjun Dev
- (4) Guru Ramdas

Options :

21280775417. 1
21280775418. 2
21280775419. 3
21280775420. 4

**Question Number : 195 Question Id : 21280718855 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None
Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0
Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1**

ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਵਲਾਰੀ ਵਿਕ੍ਰੋ ਲੱਕੜ, ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਜਾਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਣੇ ਬੁਮਰੈਗ ਦੇ ਬਣੇ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਰਤੋ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਦੁਸਮਨ ਦੇ ਰਿਮੋਰਟ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਜਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ । ਇਹ ਮਪਕਾਲੀਨ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਜਿਲੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਅਤੇ 18 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ । ਇਹ ਖਾਸ ਹਥਿਆਰ ਘੁੜਸਵਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ ।

ਗੱਤਕਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋ ਪ੍ਰਸਿਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟ ਵਿਚੋ ਇੱਕ ਹੈ । ਇੱਕ ਲਕੜੀ ਦੀ ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਢਾਲ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਸਪੈਰਿੰਗ (ਗਤਕਾ) ਮੈਚ (ਮੁਕਾਬਲੇ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਕ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹੈ । ਜਦੋ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਠੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਗੱਤਕੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਰਤੋ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ ।

ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਵਿਚੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਸਨ, ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਰਸਲ ਕਲਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟਸ (ਕਲਾਂ) ਨਿਪੁਣ ਸਨ । ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਇਨ ਮਾਰਸ਼ਲ ਪੰਰਪਰਾ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤਾ । ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਢਾਲ ਨਾਲ ਗੱਤਕੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ।

ਕਿਹੜੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਨੇ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਲਾ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਖੁਦ ਲਈ ਮਾਰਸਲ ਕਲਾ ਸਿੱਖੀਆ ਸ਼ੁਰਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁਣ ਸਨ?

- (1) ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ
- (2) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ
- (3) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
- (4) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ

Options :

21280775417. 1
21280775418. 2
21280775419. 3
21280775420. 4

Sub-Section Number :

3

Sub-Section Id :

2128071399

Question Shuffling Allowed :

No

Is Section Default? :

null

Question Number : 196 Question Id : 21280718856 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Read the following passage and answer the following question :

Cosmetics and Perfumes were an article of trade with the Romans (along with textile, spices and timber) and are described at some length in Varahamihira's Brhat Samihita : Scented water for bathing, scented hair oil, perfume for clothes, for the mouth, scented tooth sticks are among the described items. Varāhamhira also created a mathematical table to combine fundamental scents in various ways resulting in 1820 combination !

Perfume making became, increasingly popular and often catered to the needs of religious ceremonies and royal baths, the latter particularly during the Mughal period. The Āin-i-Akbari speaks of the "Regulations of the perfume office of Akbar"; the attar of roses was a popular perfume, the discovery of which is attributed to the mother of Nurjehan.

How many items were traded with Romans in the ancient trade economy ?

- (1) 4
- (2) 5
- (3) 3
- (4) 2

Options :

- 21280775421. 1
- 21280775422. 2
- 21280775423. 3
- 21280775424. 4

Question Number : 196 Question Id : 21280718856 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਸਾਜ਼-ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਵਸਤੂ ਰੋਮਨ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਸੀ (ਕਪੜੇ, ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਲਕੜੇ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਦੇ ਬਰਹਤ ਸਮੀਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸਨਾਨ ਲਈ ਸੁਗਧਿੰਤ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੁਗਧਿੰਤ ਕੇਸ਼ ਲਈ, ਤੇਲ ਤੇ ਕਪੜੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਜਾਣ ਲਈ ਪਰਫਯੂਮ, ਮੁੱਖ ਲਈ, ਮੁਹਾਧਿਤ ਟੂਪ-ਸਟੀਕ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਹਨ। ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਨੇ ਗਣਿਤ ਮਾਰਣੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾ ਦੇ 1820 ਮਿਲਸ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ । ਇੱਤਰ ਉਤਪਾਦਨ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੀ ਵਾਤੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾ ਤੇ, ਰਾਜਸੀ ਸਨਾਨ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲਗਾ । ਅਨ-ਏ-ਅਕਬਰੀ "ਅਕਬਰ ਦੇ ਇੱਤਰ ਨੇਮਾਂ" ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਅੱਤਰ/ ਇੱਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਅ ਨੁਰੇਜਾਂਹ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਪੁਰਾਤਨ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ?

- (1) 4
- (2) 5
- (3) 3
- (4) 2

Options :

- 21280775421. 1
- 21280775422. 2
- 21280775423. 3
- 21280775424. 4

Question Number : 197 Question Id : 21280718857 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Read the following passage and answer the following question :

Cosmetics and Perfumes were an article of trade with the Romans (along with textile, spices and timber) and are described at some length in Varahamihira's Brhat Samihita : Scented water for bathing, scented hair oil, perfume for clothes, for the mouth, scented tooth sticks are among the described items. Varāhamhira also created a mathematical table to combine fundamental scents in various ways resulting in 1820 combination !

Perfume making became, increasingly popular and often catered to the needs of religious ceremonies and royal baths, the latter particularly during the Mughal period. The Āin-i-Akbari speaks of the "Regulations of the perfume office of Akbar"; the attar of roses was a popular perfume, the discovery of which is attributed to the mother of Nurjehan.

Which famous work has described at length about perfumes ?

- (1) Viṣṇudharmottara Purāṇa
- (2) Marmasāstram
- (3) Arthaśāstra
- (4) Bṛhat Samhita

Options :

21280775425. 1
21280775426. 2
21280775427. 3
21280775428. 4

Question Number : 197 Question Id : 21280718857 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਸਾਜ-ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਵਸਤੂ ਰੋਮਨ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਸੀ (ਕਪੜੇ, ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਲਕੜੇ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਦੇ ਬਰਹਤ ਸਮੀਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸਨਾਨ ਲਈ ਸੁਗਧਿੰਤ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੁਗਧਿੰਤ ਕੇਸ਼ ਲਈ, ਤੇਲ ਤੇ ਕਪੜੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਜਾਣ ਲਈ ਪਰਫਯੂਮ, ਮੁੱਖ ਲਈ, ਮੁਹਾਧਿਤ ਟੂਪ-ਸਟੀਕ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਹਨ। ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਨੇ ਗਣਿਤ ਮਾਰਣੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾ ਦੇ 1820 ਮਿਲਸ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ । ਇੱਤਰ ਉਤਪਾਦਨ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੀ ਵਾਤੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾ ਤੇ, ਰਾਜਸੀ ਸਨਾਨ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲਗਾ । ਅਨ-ਏ-ਅਕਬਰੀ "ਅਕਬਰ ਦੇ ਇੱਤਰ ਨੇਮਾਂ" ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਅੱਤਰ/ ਇੱਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਅ ਨੁਰੇਜਾਂਹ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਪਰਫਯੂਮ ਦੀ ਲੰਮਾਈ ਬਾਰੇ ਕਿਸ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

- (1) ਵਿਸ਼ੁਧਰਮੋਤੱਰਾ ਪੁਰਾਣ
- (2) ਮਰਮਸਤਰਮ
- (3) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
- (4) ਭਰਤ ਸੰਹਿਤਾ

Options :

21280775425. 1
21280775426. 2
21280775427. 3
21280775428. 4

Question Number : 198 Question Id : 21280718858 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Read the following passage and answer the following question :

Cosmetics and Perfumes were an article of trade with the Romans (along with textile, spices and timber) and are described at some length in Varahamihira's Brhat Samihita : Scented water for bathing, scented hair oil, perfume for clothes, for the mouth, scented tooth sticks are among the described items. Varāhamhira also created a mathematical table to combine fundamental scents in various ways resulting in 1820 combination !

Perfume making became, increasingly popular and often catered to the needs of religious ceremonies and royal baths, the latter particularly during the Mughal period. The Āin-i-Akbari speaks of the "Regulations of the perfume office of Akbar"; the attar of roses was a popular perfume, the discovery of which is attributed to the mother of Nurjehan.

According to the passage, how many combinations were created by Varāhamihira ?

- (1) 1,500
- (2) 1,820
- (3) 1,600
- (4) 1,800

Options :

21280775429. 1
21280775430. 2
21280775431. 3
21280775432. 4

Question Number : 198 Question Id : 21280718858 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਸਾਜ਼-ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਵਸਤੂ ਰੋਮਨ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਸੀ (ਕਪੜੇ, ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਲਕੜੇ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਦੇ ਬਰਹਤ ਸਮੀਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸਨਾਨ ਲਈ ਸੁਗਧਿੰਤ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੁਗਧਿੰਤ ਕੇਸ਼ ਲਈ, ਤੇਲ ਤੇ ਕਪੜੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਜਾਣ ਲਈ ਪਰਫਯੂਮ, ਮੁੱਖ ਲਈ, ਮੁਹਾਧਿਤ ਟੂਪ-ਸਟੀਕ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਹਨ। ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਨੇ ਗਣਿਤ ਮਾਰਣੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾ ਦੇ 1820 ਮਿਲਸ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ । ਇੱਤਰ ਉਤਪਾਦਨ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੀ ਵਾਤੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾ ਤੇ, ਰਾਜਸੀ ਸਨਾਨ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲਗਾ । ਅਨ-ਏ-ਅਕਬਰੀ "ਅਕਬਰ ਦੇ ਇੱਤਰ ਨੇਮਾਂ" ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਅੱਤਰ/ ਇੱਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਅ ਨੁਰੇਜ਼ਾਂਹ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਰਮੀਹਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕਿੰਨੇ ਮਿਲਨ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਹੋਈ?

- (1) 1,500
- (2) 1,820
- (3) 1,600
- (4) 1,800

Options :

21280775429. 1
21280775430. 2
21280775431. 3
21280775432. 4

Question Number : 199 Question Id : 21280718859 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Read the following passage and answer the following question :

Cosmetics and Perfumes were an article of trade with the Romans (along with textile, spices and timber) and are described at some length in Varahamihira's Brhat Samihita : Scented water for bathing, scented hair oil, perfume for clothes, for the mouth, scented tooth sticks are among the described items. Varāhamhira also created a mathematical table to combine fundamental scents in various ways resulting in 1820 combination !

Perfume making became, increasingly popular and often catered to the needs of religious ceremonies and royal baths, the latter particularly during the Mughal period. The Āin-i-Akbari speaks of the "Regulations of the perfume office of Akbar"; the attar of roses was a popular perfume, the discovery of which is attributed to the mother of Nurjehan.

What is name of the perfume created by the mother of Nurjehan ?

- (1) Aguru
- (2) Āttar
- (3) Caraka
- (4) Candana

Options :

21280775433. 1
21280775434. 2
21280775435. 3
21280775436. 4

Question Number : 199 Question Id : 21280718859 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਇਸ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਸਾਜ਼-ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਵਸਤੂ ਰੋਮਨ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਸੀ (ਕਪੜੇ, ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਲਕੜੇ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਦੇ ਬਰਹਤ ਸਮੀਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸਨਾਨ ਲਈ ਸੁਗਧਿੰਤ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੁਗਧਿੰਤ ਕੇਸ਼ ਲਈ, ਤੇਲ ਤੇ ਕਪੜੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਜਾਣ ਲਈ ਪਰਫਯੂਮ, ਮੁੱਖ ਲਈ, ਮੁਹਾਧਿਤ ਟੂਪ-ਸਟੀਕ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਹਨ। ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਨੇ ਗਣਿਤ ਮਾਰਣੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾ ਦੇ 1820 ਮਿਲਸ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ । ਇੱਤਰ ਉਤਪਾਦਨ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੀ ਵਾਤੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾ ਤੇ, ਰਾਜਸੀ ਸਨਾਨ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲਗਾ । ਅਨ-ਏ-ਅਕਬਰੀ "ਅਕਬਰ ਦੇ ਇੱਤਰ ਨੇਮਾਂ" ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਅੱਤਰ/ ਇੱਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਅ ਨੁਰੇਜ਼ਾਂਹ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਨੂਰਜਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਪ੍ਰਫਯੂਮ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ?

- (1) ਅਗੂਰੂ
- (2) ਅਤੱਰ
- (3) ਕਾਰਕਾ
- (4) ਕਨਦਾਨਾ

Options :

21280775433. 1
21280775434. 2
21280775435. 3
21280775436. 4

Question Number : 200 Question Id : 21280718860 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

Read the following passage and answer the following question :

Cosmetics and Perfumes were an article of trade with the Romans (along with textile, spices and timber) and are described at some length in Varahamihira's Brhat Samihita : Scented water for bathing, scented hair oil, perfume for clothes, for the mouth, scented tooth sticks are among the described items. Varāhamhira also created a mathematical table to combine fundamental scents in various ways resulting in 1820 combination !

Perfume making became, increasingly popular and often catered to the needs of religious ceremonies and royal baths, the latter particularly during the Mughal period. The Āin-i-Akbari speaks of the "Regulations of the perfume office of Akbar"; the attar of roses was a popular perfume, the discovery of which is attributed to the mother of Nurjehan.

What did perfume cater to in its days of popularity in early times ?

- (1) Trade
- (2) Economy
- (3) Religious ceremonies and Royal Baths
- (4) Social gatherings

Options :

21280775437. 1
21280775438. 2
21280775439. 3
21280775440. 4

Question Number : 200 Question Id : 21280718860 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Is Question Mandatory : No Calculator : None Response Time : N.A Think Time : N.A Minimum Instruction Time : 0 Correct Marks : 5 Wrong Marks : 1

ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

ਸਾਜ-ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਵਸਤੂ ਰੋਮਨ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਸੀ (ਕਪੜੇ, ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਲਕੜੇ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਦੇ ਬਰਹਤ ਸਮੀਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸਨਾਨ ਲਈ ਸੁਗਧਿੰਤ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੁਗਧਿੰਤ ਕੇਸ਼ ਲਈ, ਤੇਲ ਤੇ ਕਪੜੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਜਾਣ ਲਈ ਪਰਫਯੂਮ, ਮੁੱਖ ਲਈ, ਮੁਹਾਧਿਤ ਟੂਪ-ਸਟੀਕ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਹਨ। ਵਰਹਮਿਹੀਰਾ ਨੇ ਗਣਿਤ ਮਾਰਣੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾ ਦੇ 1820 ਮਿਲਸ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ । ਇੱਤਰ ਉਤਪਾਦਨ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੀ ਵਾਤੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾ ਤੇ, ਰਾਜਸੀ ਸਨਾਨ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲਗਾ । ਅਨ-ਏ-ਅਕਬਰੀ "ਅਕਬਰ ਦੇ ਇੱਤਰ ਨੇਮਾਂ" ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਅੱਤਰ/ ਇੱਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਅ ਨੁਰੇਜਾਂਹ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਇੱਕ ਅਤਰ ਕੀ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ?

- (1) ਵਪਾਰ
- (2) ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ
- (3) ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤਿ-ਰਿਵਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸਨਾਨ
- (4) ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੰਗਰਹ

Options :

21280775437. 1
21280775438. 2
21280775439. 3
21280775440. 4